

Σταυροαναστάσιμες προσωπικότητες της Ορθόδοξης εκκλησίας (Νικόλαος Πάτσαλος, Θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1YwMBOQ>]

Η δύναμη της Αναστάσεως όπως την βιώνει και την περιγράφει ο Άγιος Συμεών, εντοπίζεται, στις μορφές Αγίων ανθρώπων της εποχής μας που πραγματικά Την έζησαν μυστικά. Η βιοτή τους αποδεικνύει έμπρακτα ότι έγιναν «σύμφυτοι τοῦ θανάτου και τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ»[44] και πως η Ανάσταση τελικά δεν είναι γεγονός του παρελθόντος αλλά οι συνέπειές της αγγίζουν το σήμερα[45]. Πρόκειται για τους μακαρίους ανθρώπους που αγωνιζόμενοι «μέχρι θανάτου»[46] με μοναδικό μέλημα να μην χάσουν την κοινωνία με το Χριστό έλαβαν μέρος «έν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ»[47] με αποτέλεσμα «ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ και τοῦ Χριστοῦ»[48] κατά την ιερή Αποκάλυψη του Ιωάννου.

Τέτοιες σταυροαναστάσιμες προσωπικότητες έχει πολλές η Ορθόδοξος εκκλησία. Ο 19^{ος} αιώνας μπορεί να καυχηθεί για το «τῆς Ρωσίας ἀγλάισμα»[49] τον Άγιο Σεραφεΐμ του Σαρώφ ο οποίος πραγματικά ζούσε καθημερινά την Ανάσταση. Ο Αναστάσιμος χαιρετισμός «Χριστός Ανέστη» αποτελούσε για αυτόν τρόπο ζωής. Καθημερινά ομολογούσε ότι «Χριστός Ανέστη και Ἄδης ἐσκυλεύθη», χρησιμοποιώντας τον αναστάσιμο χαιρετισμό για να χαιρετίσει ή να απευθυνθεί σε οποιοδήποτε. Ακόμη, ο ισοστάσιος του Αγίου Σεραφεΐμ κατά τον γέροντα Σωφρόνιο του Έσσεξ[50], ο μεγάλος Άγιος του 21^{ου} αιώνα, Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης, είναι επίσης μια έντονα Αναστάσιμη Προσωπικότητα. Ο θάνατος για τον Άγιο Πορφύριο ήταν ανύπαρκτος, ώστε με τόλμη να λέει ότι ένοιωθε «αιώνιος»[51]. Μάλιστα κάθε φορά που κοινωνούσε των αχράντων μυστηρίων έλεγε ένα τροπάριο του Κανόνα της Αναστάσεως μεταλαμβάνοντας το θεανθρώπινο αναστημένο σώμα του Κυρίου. Συνεπώς, στα πρόσωπα των Αγίων, μπορούμε να διακρίνουμε το χαρισματικό πλαίσιο στο οποίο βιώνεται η Ανάσταση, σε αντίθεση με τον έντονο θεσμικό χαρακτήρα που προσλαμβάνει το Πάσχα από πολλούς.

Το Πάσχα λοιπόν, η «έορτή τῶν έορτῶν καὶ ἡ πανύγηρις τῶν πανυγήρεων»[52], μας δίνει μια καινούργια δύναμη που μεταβάλλει το ανθρώπινο σε θεανθρώπινο, το κοσμικό και το θεσμικό σε χαρισματικό και άφθαρτο. Ωστόσο, η ανακαινιστική και μεταμορφωτική πορεία προϋποθέτει την οντολογική βίωση του μυστηρίου του Σταυρού. Η Ανάσταση δεν έπεται ετεροχρονισμένα του Σταυρού αλλά βρίσκεται μέσα του και ταυτόχρονα με Αυτόν[53]. Τα πάντα είναι Σταυροαναστάσιμα χωρίς μονομέρειες και απομονώσεις. «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καὶ τὴν Ἁγία σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν»[54], ψάλλουμε την Γ΄ Κυριακή των νηστειῶν. Το ισορροπημένο πνεύμα της χαρμολύπης μας προξενεί ένα «χαροποιόν πένθος»[55]. Ο οντολογικά Αναστάσιμος άνθρωπος είναι ο πονεμένος άνθρωπος που βιώνει το μυστήριο του Σταυρού[56].

Γι' αυτό, «ὅστις θέλει [...] ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τον σταυρόν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω [...]»[57]. Ἡ ἀρση του σταυροῦ καὶ ἡ ἀπάρνηση του «παλαιοῦ ἑνατοῦ συν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ»[58] γίνονται τα εφελθήρια που ἀνάγουν στη «στενὴ καὶ τεθλιμμένη ὁδὸ» την «ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν»[59]. Ἀκριβῶς στο ἴδιο πνεῦμα κινεῖται καὶ ἡ σκέψη του Ἀγίου Συμεών ο οποίος, προειδοποιεῖ: «Εἰ οὖν βούλει καὶ εἰ θέλεις/ τοῦ λαβεῖν το Θεῖο Πνεῦμα,/ πιστευσον Θεῷ τελείως,/ ἄρνησαι σαυτὸν ὡσαύτως,/ ἐπὶ ὤμων ἀδιστάκτως/ ἄρον τον σταυρόν καὶ λήψη,/ θάνον τῇ προθέσει, τέκνον,/ ἵνα μέτοχος γενήσῃ/ τῆς ζωῆς τῆς ἀθανάτου!»[60]. «Τὸ στάδιο τῶν ἀρετῶν ἠνέωκται» για ὅποιον ἐπιθυμεῖ να αγωνιστεῖ για να γίνει μέτοχος της Ἀναστάσεως.

[Συνεχίζεται]

[44] Ρωμ. 6,5.

[45] Βλ. Αναστασίου Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας, *ὁ.π*, σελ.145.

[46] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 13, SC 104, 202*.

[47] Ἀποκ. 20, 5.

[48] Ἀποκ. 20,6.

[49] Ἀπὸ την Ἀκολουθία του Ἀγίου. Βλ. Αρχιμ. Ιουστίνου Πόποβιτς, *Οσίου Σεραφεῖμ Του Σαρῶφ Βίος, μτφρ ἀπὸ τα Σερβικά: Βασιλικὴ Νικολακάκη*, εκδ. « Το Περιβόλι της Παναγίας», Θεσσαλονίκη 1995, σελ.123.

[50] Βλ. Δαβίτη Δήμητρας, *Αναμνήσεις ἀπὸ τον γέροντα Σωφρόνιο του Ἐσσεξ*, εκδ. Ἀθως, Ἀθήνα ³ 2001,σελ. 85-88.

[51] Βλ. Ἀγίου Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, *ὁ.π*, σελ. 635.

[52] Ἀναστάσιμος Κανόνας εἰρμός της ἠΰδῆς. Βλ. *Πεντηκοστάριο*, *ὁ.π*.

[53] Βλ. Γεωργίου Ι. Μαντζαρίδη, *ὁ.π*, σελ.672.

[54] Γ΄ Κυριακὴ Σταυροπροσκυνήσεως. Βλ. *Τριώδιον*, εκδ. Ἀποστολικὴ Διακονία, Ἀθήνα 2010.

[55] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κεφάλαια Θεολογικά Καὶ Πρακτικά Ρ΄(100), 8, SC 51, 82 καὶ Κατήχηση 2, SC 96, 258*.

[56] Βλ. Αναστασίου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας, *ό.π.*, σελ. 87.

[57] *Μρκ. 8,34.*

[58] *Κολ. 3,9.*

[59] *Μτθ. 7,14.*

[60] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Ύμνος 17, Φιλοκαλία Των Νηπτικών Καί Ασκητικών, τ. 19Ε*, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1990, σελ.199.